

بحران رهبری در حزب عدالت و توسعه

آیا قطار دموکراسی در ترکیه لکوموتیو عوض می کند؟

رئیس جمهور ترکیه، عبدالله گل از فرهنگ سیاسی و سیاست خارجی اتخاذ شده توسط نخست وزیر رجب طیب اردوغان و وزیر امور خارجه احمد داووداوغلو فاصله می گیرد. گل کسی است که در کنار اردوغان، حزب عدالت و توسعه را به راه انداخت و تا زمان ریاست جمهوری اش نفر دوم تصمیم گیرنده در این حزب بود. او به سادگی از جهان بینی اردوغان فاصله گرفته است. بزرگ نمایی نخواهد بود اگر بگوییم اختلاف ایدئولوژیک بین این دو نفر هر روز بیشتر می شود. المانیتور می نویسد: بر خلاف نخست وزیر، رئیس جمهور از چشم انداز عضویت در اتحادیه اروپا، اصلاحات، حکومت قانون و آزادی رسانه ها دفاع می کند. پس از تعمیق جنجالی کشمکش هابین حزب عدالت و توسعه و جنبش فتح... گولن در نتیجه تحقیقات درباره پرونده فساد مالی که اعضای خانواده و نزدیکان سیاسی اردوغان را مستقیماً هدف قرار داده بود، بازتاب اختلاف بین رویکرد اردوغان و گل در واکنش هایشان قابل رویت بود.

آیا جای گل و اردوغان عوض خواهد شد؟

اردوغان می گوید دموکراسی را به مثابه قطاری می بیند که وی را به مقصدش برساند، عبدالله گل اما اظهار کرده که مسیر حرکت ترکیه به سوی دموکراسی مشخص است و ریل های آن

از پیش جاگذاری شده اند. وی تأکید می کند: «اگر مشکلی با یک لکوموتیو داشته باشیم، آن لکوموتیو قابل تعویض است». آیا جای گل و اردوغان عوض خواهد شد؟ این باور به تازگی در میان ناظران سیاسی ایجاد شده که اردوغان بی آنکه بخواهد، «عبدالله گل» رئیس جمهور کنونی و یکی از پایه گذاران حزب عدالت و توسعه را که زمان زمامداری اش سال آینده میلادی به پایان می رسد، به عنوان جایگزینی برای فرونشاندن تنش های اجتماعی حاصل از رفتار اردوغان، به بخش جلوتری از صحنه سیاست سوق خواهد داد. ترکیه با انتخابات ریاست جمهوری و یک انتخابات محلی در سال آینده میلادی و همچنین با انتخابات عمومی در سال ۲۰۱۵ روبرو است. «عبدالله گل» قصد خود را برای فعال ماندن در عرصه سیاست آشکار کرده است، با این حال هنوز معلوم نیست که فعالیت او در چه سطحی خواهد بود. انتظار می رود که اردوغان نیز به نوبه خود برای تصدی پست ریاست جمهوری اقدام کند زیرا اساسنامه حزب عدالت و توسعه به وی اجازه نخواهد داد تا بار دیگر بر کرسی نخست وزیری تکیه زند.

آرینج تحقیر شد، اردوغان عذرخواهی نکرد

مشکل اردوغان تنها گل نیست، نارضایتی آشکاری در میان اعضای حزب عدالت و توسعه از بی اعتنائی اردوغان به اعضای ارشد این حزب به چشم می خورد. «بولنت آرینج» معاون

نخست وزیر ترکیه، سیاستمدار کهنه کار اسلام گرا و یکی دیگر از پایه گذاران عدالت و توسعه، جدیدترین فردی بود که این حس را علنی کرد. او روز هشتم نوامبر با حضور در یک برنامه در تلویزیون دولتی TRT، در حالی که دیداری رسمی از شهر بلگراد را می گذراند، بدون هیچ ملاحظه ای و به شدت از اردوغان انتقاد کرد.

بولنت آرینج به شدت از اظهارات اردوغان در جریان بحث های تنش زای اخیر بر سر زندگی مختلط دانشجویان دختر و پسر دانشگاه هاناراحت است. روزنامه «زمان» در شماره چهارم نوامبر خود سخنی را از قول اردوغان نقل کرد که وی در یک نشست غیر علنی با معاونانش که نزدیک آنکارا برگزار شده بود، گفته که اقداماتی را برای جلوگیری از اختلاط دانشجویان دختر و پسر به کار خواهد بست. اظهارات نقل شده از قول اردوغان شهادتی قوی برای کسانی است که عقیده دارند وی قصد دارد تا موازین اخلاق اسلامی را به جامعه تحمیل کرده و به بخش سکولار جامعه بی اعتنائی کند. آرینج که پست سخنگویی دولت را نیز بر عهده دارد، کاملاً به این امر واقف بود که این اظهارات چگونه توسط اپوزیسیون به کار گرفته خواهند شد و به همین دلیل، گزارش «روزنامه زمان» را تکذیب کرد. با این وجود اردوغان با بی اعتنائی کامل به تکذیبیه آرینج، نه تنها سخنان نقل شده از قول خود را تأیید کرد، بلکه با پافشاری بر